

Säkerhetspolitiska läget i Östersjöområdet – hur garanterar vi säkerheten?

Nordisk konferens i Helsingfors 12-14 juni 2017

Kort presentation

YRKESERFARENHET

- Tjänsteman (Departementssekreterare) vid Försvarsdepartementet – Enheten för militär förmåga och insatser
- Försvarsjurist – Försvarsmaktens högkvarter
- Legal Advisor (LEGAD) and Judge Advocate (JA) Force Headquarters NBG15
- LEGAD & JA ME03 (EUNAVFOR Somalias kust och Adenviken m.m.)
- LEGAD & JA FS22 (NATO/ISAF Afghanistan)
- LEGAD & JA Force Headquarters (FHQ/NBG11)
- LEGAD & JA KS20 (NATO/KFOR Kosovo)
- Inköpare/Avtalsförhandlare FS15/FS16 (Abu Dhabi)
- LEGAD & JA NSE/NBG08

UTBILDNINGAR

Jur.kand. Lunds Universitet

- Säkerhetspolitisk kurs i Genève – New Issues in Security Course vid Geneva Centre for Security Policy
- Specialisation in Rule of Law, Berlin (FBA och ZIF)
- IHL och IHRL i militära operationer, Universitetet i Pretoria
- LEGAD-Course NATO-skolan Oberammergau
- IHL (Krigets Lagar) och IHRL Sanremo och Genève m.m.

Inledning

- Sveriges närområde, Norden och Östersjöländerna, har under senare år kommit att bli allt mer intressant ur ett säkerhetspolitiskt perspektiv.
- Debatten om gasledningen Nordstream i Östersjön, Rysslands och NATO:s allt mer intensiva militära övningsverksamhet i regionen samt Sveriges nygamla militära omdiriktning mot närområdet är alla faktorer som bidrar till detta.
- Svensk säkerhet är beroende av internationella samarbeten och relationer med flera länder genom bl.a. FN, EU, partnerskap med NATO och försvarssamarbetet med de nordiska länderna och Baltikum, liksom bilateralt samarbete med enskilda länder.

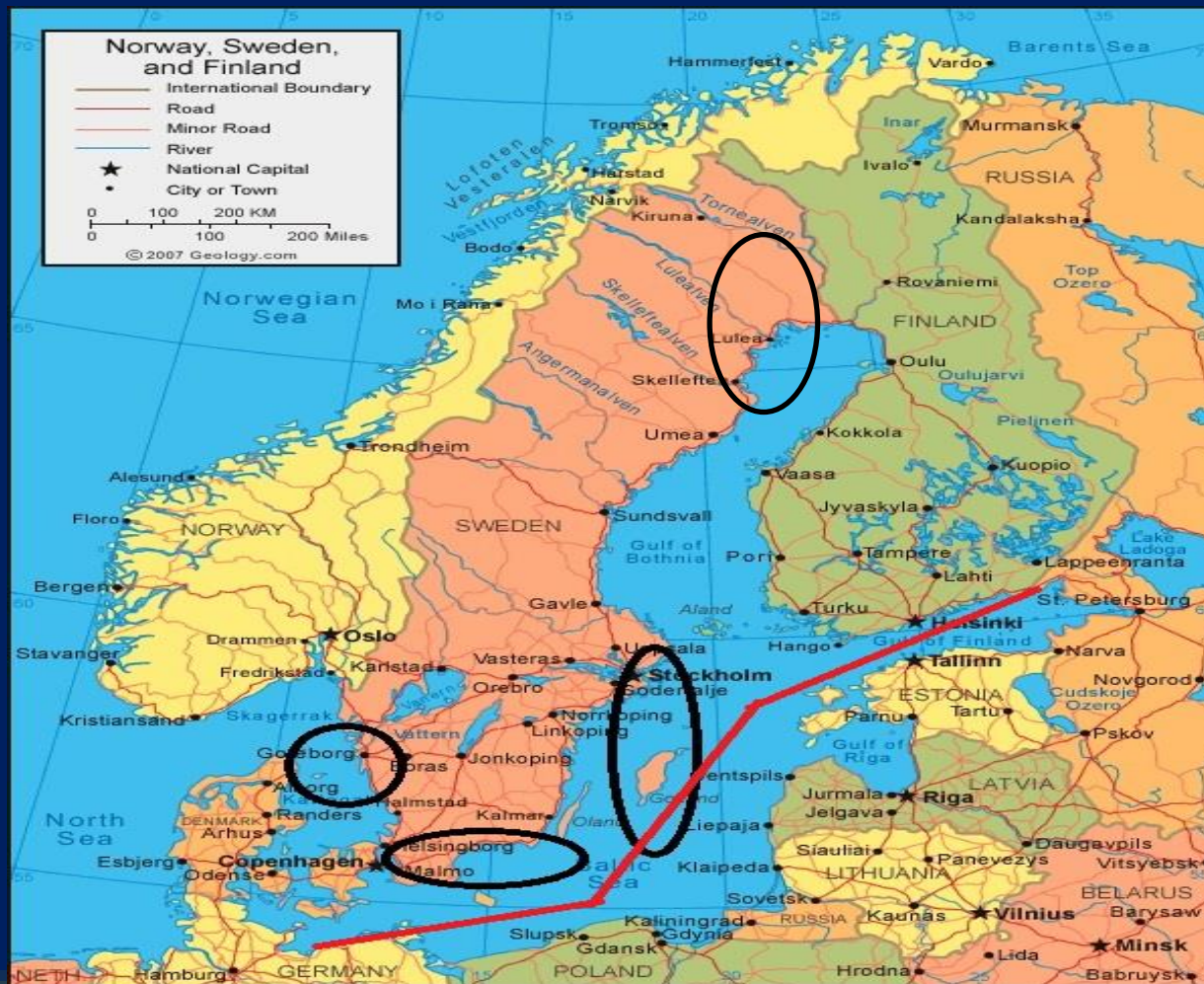
Säkerhet i samarbete med andra

FN-medlem sedan 1946

NATO PfP-medlem sedan 1994

CoE-medlem sedan 1949

EU-medlem sedan 1995

OSCE-medlem sedan 1973

Sedan nov 2009

Bilateralt samarbete med enskilda länder.

Östersjöområdet – strategisk kontext

- Östersjöområdet och dess sjötransportleder spelar en viktig roll bl.a. för Rysslands energiexport och handel och genom detta rysk ekonomi (bl.a. olja och gas).
- Svenska och danska sund och genomfarter (havsrätten) spelar en viktig roll i regionen som helhet.
- Även för övriga stater i Nordeuropa är Östersjön, inklusive dess inlopp, vitalt för det egna försvaret samt för att kunna ge och ta emot militär hjälp. Att säkerställa förbindelser i händelse av kris eller konflikt kräver säkra luft- och sjövägar.
- Rysk militär uppträder mer utmanande runt Östersjön och kränkningar av Östersjöländers territoriella integritet har skett. Parallellt med detta har rysk underrättelseverksamhet och påverkansoperationer i regionen ökat. Regeringen bedömer att denna utveckling kommer att fortsätta (prop. 2014/15:109 - Försvarspolitisk inriktningsproposition 2016 - 2020).

Slutsatser

- Väsentlig rysk närvaro i östersjöregionen. Kontroll av sjö- och luftvägarna i Östersjön är av strategisk betydelse.
- Den militärstrategiska situationen har försämrats. Situationen är oförutsägbar, inget scenario bör uteslutas.
- En allvarlig kris i Östersjöregionen skulle sannolikt komma att hanteras både av EU och NATO.
- Sverige kommer även fortsättningsvis vara aktivt i de tillgängliga forumen (bilateralt, EU, OSSE, NATO).
- Säkerheten förbättras genom samarbeten. Sverige fokuserar även på att öka den operativa förmågan (mer om detta imorgon).